

Fædrelandsvennen

Godt nytt år!

MANDAG

31. desember 2012
Nr. 304 - Årgang 138
Løssalg kr. 25,-
www.fvn.no

Sport s. 18
Han sto for
årets bragd

Eirik Verås Larsen

Nært s. 28
Fra musikk
til sykepleie

Nyheter s. 12
Der tusen
nisser bor

Nyttårsønsker

*Fengsel på
Støleheia*

**Torhild
Brandsdal,**
ordfører Vennesla

*Et hjem til alle
som trenger
det*

**Arne
Thomassen,**
ordfører Lillesand

*Få økning
i folketallet
igjen*

**Gro-Anita
Mykjåland,**
ordfører Iveland

*Bedre samar-
beidet i lokal-
politikken*

Tore Askildsen,
ordfører Mandal

*Tettere dialog
mellom skole
og næringsliv*

**Arvid
Grundekjøn,**
ordfører
Kristiansand

*Satse på barn
og unge*

Bjørn Ropstad,
ordfører Evje og
Hornes

*Ny E 39 inn
i nasjonal
transportplan*

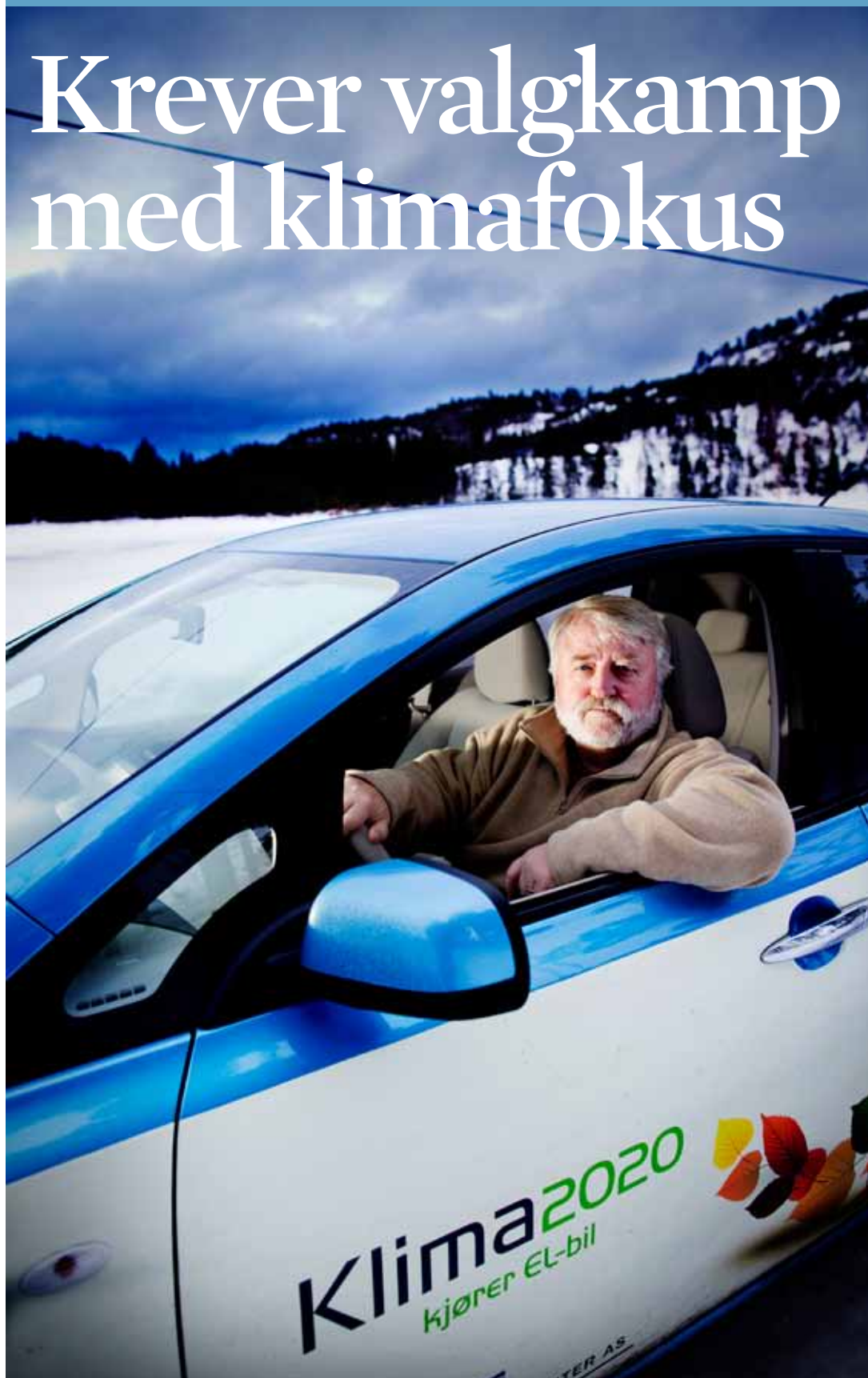
Johnny Greibesland,
ordfører Songdalen

SIDE 6 DEL 1

Nyttårskrav

Krever valgkamp med klimafokus

VIL HA KLIMA-VALGKAMP: – Vi er i en alvorlig tidsklemme, og må handle nå, sier klimarådgiver og tidligere FN-direktør Svein Tveitdal, her fotografert i sin miljøvennlige bil i hjemkommunen Frøland. FOTO: JON ANDERS SKAU

Svein Tveitdal, en av landets fremste miljøeksperter, har fått med seg 40 organisasjoner som krever at klima skal på dagsorden i 2013-valget. Blant dem er Kirken, Frelsesarmeen, Kirkens Nødhjelp og LO Oslo. **Side 2 Del 1**

Nyttårsforsetter

*Danse og
drikke mer*

**Mira Svartnes
Thorsen,**
Karmakosmetix
Records

*Overleve
2013, etter-
som jeg er
hypokonder*

**Svein Inge
Olsen,**
festivalsjef
Protestfestivalen

*Jeg vil prøve
å få brukt
Kilden mye
mer*

**Kristin
Øygarden,**
kulturfikser og
stortings-
kandidat (V)

*Jeg skal jobbe
mindre, trene
mer og spise
sunnere*

**Stein Tore
Sorthe,**
kulturdirektør
Kristiansand
kommune

*Utsette nytt-
årsforsettet til
mars*

Cecilie Nissen,
leder Kristiansand
Kunsthall

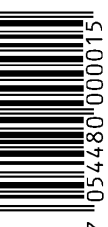

*Jobbe hardt
og være grei*

Judith Premak,
Sørf

SIDE 14 DEL 2

7 054480 000015

Nyheter

Sentralbord:

03811

Fax: 38 11 30 01
E-post: 03811@fvn.no

Annonse: TAST 1

Forretningsannonser -
Private rubrikkannonser -
Annonser for foreninger, lag
og kunnngjøringer.
E-post: kundesenter@fvn.no

Abonnement: TAST 2

Bestilling av abonnement -
Uteblitt avis - Adresseendring
E-post: abonnement@fvn.no
Fax: 38 11 34 01

Tips: TAST 3

Tips til redaksjonen.
SMS og MMS: 03811
E-post: tips@fvn.no
Fax: 38 11 32 01

Red. lokalkontor:

Mandal: 38 27 17 42
Lyngdal: 38 33 10 42
Lillesand: 38 11 35 73
Valle: 37 93 71 03

Krever klimasaker i valg

➔ Kirken blant 40 organisasjoner som vil ha redusert oljeutvinning

Svein Tveitdal har fått med seg 40 organisasjoner på å kreve en mer radikal miljøpolitikk foran valget i 2013. De forlanger klimasaken tilbake på dagsordenen.

FROLAND

– Innen neste stortingsperiode er over, er det sannsynligvis for sent å nå to-gradersmålet. Vi har en alvorlig tidsklemme, og må handle nå. Politikerne gjør altfor lite, sier Svein Tveitdal.

Den tidligere FN-direktøren jobber som klimarådgiver, og er en av Norges absolutt fremste eksperter på området. Sammen med 40 organisasjoner vil han ha en folkebevegelse før stortingsvalget. De har samlet seg under paraplyen Klimavalg 2013. Her finnes naturligvis flere miljøorganisasjoner, men også en hel rekke kristne lag og foreninger som Den Norske Kirke, Frelsesarmeen, Kirkens Nødhjelp og KFUK - KFUM. I tillegg finnes arbeidstakerorganisasjonen LO Oslo, og flere andre foreninger.

Gjennom flere møter har foreningene blitt enige om seks krav til klimapolitikken foran neste valg.

– La olje ligge

Mest kontroversielt, men kanskje også mest effektivt, er kravet om at norsk oljeindustri må redusere utvinningstempoet. De må la olje- og gass bli på havbunnen.

– Dette satt langt inne hos de som organiserer oljearbeidere, men det er viktig. Vi kan ikke bare la andre land ta ulempene, sier Tveitdal.

– Dette koster mye penger?

– Ja, og det er der problemet ligger. Oljenæringen er imot dette, og den er mektig. Men vi

FAKTA

Klimavalg 2013 stiller disse kravene til politikerne:

1. Kutt norske utslipp i tråd med FNs anbefalinger. Det vil si mellom 25 og 40 prosent.
2. Ta det historiske ansvar på alvor. Norge må gå foran med utslippskutt, og bidra til fornybar energi for fattigdomsbekjempelse.
3. Skap grønne arbeidsplasser og ny næringsutvikling.
4. Norsk oljeindustri må innstille seg på å redusere utviklingstempoet. Store deler av verdens kull- og oljeressurser må bli liggende.
5. Det må bli lettere å være miljøvennlig ved at kollektivtrafikken bygges ut, og at folk enklere kan redusere energiforbruket i bygg.
6. Politikerne må lukke det veldige gapet mellom de klimatiltakene som er nødvendige og de som faktisk blir iverksatt.

er nødt. Klarer vi ikke å redusere utslippene, når vi ikke målet om maks to graders global oppvarming. Da blir konsekvensene veldig store, det kan bli økonomisk resesjon, sier Tveitdal. Han mener det i stedet bør satses mye hardere på grønne arbeidsplasser, slik de har hatt suksess med i Tyskland og i California.

Merker konsekvensene

Tveitdal nevner flere eksempler på at klimaendringene allerede er over oss. Tørke og flom om hverandre i store deler av verden. Stormen Sandy i Amerika er et nytt eksempel. Issmeltningen i arktiske strøk er et annet. De siste fire årene har det blitt stille rundt klimasaken. Tveitdal mener politikernes klimaforlik på langt nær er nok.

– Jeg må si at jeg er overrasket over at folk ikke går i gatene og protesterer når isen smelter rundt Nordpolen. Om ti år kan det være helt isfritt der på sommeren. Før trodde vi det ville gå

100 år før det skjedde. Men hva skjer i Norge? Jo, vi blir glade for å komme lettere til oljeressursene som før lå under isen, sier Tveitdal oppgitt.

– For første gang leverer vi kloden videre i dårligere forfatning til neste generasjon, legger han til.

Han hevder å ha belegg for at flertallet av folket vil ha strengere klimatiltak enn politikerne klarer å gjennomføre.

– Vi ønsker et folkelig engasjement. Folk flest kan gjøre noe gjennom å reise kollektivt, kjøpe el-bil - og i hvert fall ikke SUV - gjøre tiltak i huset for å redu-

sere energiforbruket og kanskje fly mindre. Men det som virkelig monner, er å stemme på politikere som vil innføre tiltak som betyr mye, sier Tveitdal, og viser til lista de er blitt enige om (se faktaboks).

Svein Tveitdal har bakgrunn som miljørådgiver i FN og

Vil ikke love redusert oljeutvinning

– Klimadebatten har vært død for lenge, sier Ap-topp i Vest-Agder, Kari Henriksen. Hun tør likevel ikke love lavere tempo i oljeboringen.

AGDER

De tre partitoppene Kari Henriksen (Vest-Agder Ap), Kjell Ingolf Ropstad (Aust-Agder KrF) og Ingunn Foss (Vest-Ag-

der Høyre) roser initiativet som kommer fra de 40 organisasjonene, anført av klimarådgiver Svein Tveitdal.

– Alle ser alvoret, men man makter bare ikke å få til endrin-

ger. Mens både Sverige og Danmark har klart å redusere sine utslipp etter Kyoto 1-avtalen, har Norge økt sitt utslipp av klimagasser med 5,8 prosent. Da er det utrolig flaut når Jens Stoltenberg snakker om månelandning i klimapolitikken, sier Kjell Ingolf Ropstad. Han hilser en mer radikal klimapolitikk velkommen, og lover dette god plass i valgkampen.

– De peker på seks viktige punkter, sier Ropstad.

Kari Henriksen er ikke enig i at Jens Stoltenberg fører en flau klimapolitikk, men sier at klimadebatten må løftes.

– Vi skal ta med oss dette videre, sier hun.

– Vil dere redusere takten på oljeutvinningen?

– Det er en kinkig sak. Velferdsstaten er avhengig av inn-

tekter og arbeidsplasser. Derfor må vi finne middeveier, sier hun.

Henriksen peker på at industrien, også den oljerelaterte, gjør mye for å omstille seg. Hun trekker fram Elkems solarsatsing og Vestas vindmøller som lokale eksempler.

Ingunn Foss sier at Høyre er opptatt av en bærekraftig utvikling. Hun sier at de vil ha fokus

Et tips kan lønne seg!

Hver måned premierer vi de to beste tipsene med 5000 kroner hver. Fem andre gode tips premieres med 1000 kroner hver.

Ring eller send SMS/MMS til **03811** eller send en mail til **tips@fvn.no**.

kampen

MILJØKAMP: Svein Tveitdal kjemper for mindre global oppvarming, og krever sammen med en rekke organisasjoner en mer miljøvennlig politikk. FOTO: JON ANDERS SKAU

grunnla Grid-senteret i Arendal. Nesten 60.000 mennesker følger hans miljøoppdateringer på Twitter. Fram mot høsten skal han og Klimavalg 2013 bli enda mer synlige. 24. august skal de mobilisere stort med stands rundt i landet. På Arendalsuka skal de sette dagsorden med kli-

madebatter. De skal også sjekke partiprogrammene mot deres krav.

Tekst: **Roald Ankersen**
roald.ankersen@fvn.no - 90832117

på å bruke ny teknologi for å utvinne på mest mulig skånsom måte, og i et ansvarlig tempo. Hun tør ikke ta til orde for redusert tempo.

– Vi skal ta med oss disse innspillene til vi skal lage partiprogrammet i mai, sier Foss. **ROALD ANKERSEN**

”Jeg er overrasket over at folk ikke går i gatene og protesterer når isen smelter rundt Nordpolen.

Svein Tveitdal

SETTER SEG NED: Odd Sundtjønn holder seg stort sett aktiv, men satte seg ned noen minutter etter et langt yrkesliv. FOTO: SONDRÉ STEEN HOLVIK

Har jobbet i 48 år uten sykedager

Odd Sundtjønn klarte mesterstykket å gå gjennom hele sitt 48 år lange yrkesliv uten en eneste sykedag.

KRISTIANSAND
TVEIT

– Nei, sykmeldingspapirer har jeg aldri tatt i, sier 63 år gamle Sundtjønn på sin første dag som pensjonist. Vi får ham til å sitte rolig i sofaen i et kvarter, men mye tid har han ikke.

– Jeg skal snakke med sjefen min, sier han.

– Hadde du ikke siste arbeidsdag på fredag?

– Jo, men han ville ikke ha nøklene. Jeg kommer til å ta en del strøjobber når de trenger folk, sier den arbeidsglade Tveit-mannen.

Holdt seg frisk

Fredag 28. desember avsluttet han et 48,5 år langt yrkesliv som 63-åring. Ikke så bemerkelsesverdig i seg selv, men det unike er at Odd aldri har tatt ut en eneste sykedag.

– Jeg har holdt meg frisk. Det har nok hendt at jeg har

hatt litt sår hals eller vært forkjølet. Kanskje har jeg hatt litt omgangssyke i helgene, sier Odd.

Sundtjønn begynte som visergutt hos baker Høiesen som 15-åring i 1964.

– Den gangen var det nok av jobber å få. Jeg fullførte framhaldsskolen, men husker at kamerater sluttet fordi de fikk jobb, sier Odd. Etter kort tid begynte han på Tønnefabrikken. Der var han til den ble lagt ned allerede i 1966.

Aller lengst var Odd som sjåfør hos Margarinsentralen i Tollbodgaten, som senere ble til Foma. Her jobbet han i 34 år, til også denne arbeidsplassen ble lagt ned i 2001. De siste 11 - 12 årene har han vært sjåfør hos Kai Roald Hansen Transport i Lillesand.

– Jeg har trivdes godt på jobb, alle stedene egentlig.

– Men nå skal det bli godt å tilbringe tiden i sofaen?

– Nei. Det er fint å bli pensjonist, men jeg skal nok ikke sette meg til. Jeg er glad i skog og mark, og liker å gå. Så er det jo alltid en del å gjøre her hjemme, sier Sundtjønn som bor like ved siden av Tovdalselva på

Tveit. Han er rolig og sindig og synes ikke dette er så mye å styre med, men han snakker med Fædrelandsvennen når vi først har tatt turen.

–Kjernekar

– Hva er hemmeligheten bak en så god helse?

– Jeg har vel vært heldig. Jeg holder meg i sånn tålelig form, og jeg har aldri røykt.

– Men han er glad i kake! kommer det fra kona Aud-Jorunn i naborommet.

– Ja, og ribbe, svarer pensjonisten.

Fra arbeidsgiveren får vi bekreftet at det er en sjeldenhet å finne så gode folk som nå takker av.

– En kjernekar som jeg har stolt på 100 prosent. Det har vært så greit som det kan bli, sier Kai Roald Hansen.

– Har du mange ansatte som aldri er borte?

– Nei, det hører til sjeldenhetene å finne så gode folk.

Tekst: **Roald Ankersen**
roald.ankersen@fvn.no - 90832117